

***Gotowi do startu 2024 –
Wielojęzyczne zajęcia dla rodzin
z imigracyjną historią, na czas
przejęcia dzieci z przedszkola do
szkoły podstawowej***

Informationen für Familien mit Einwanderungsgeschichte

Die Aktivitäten für die Familien mit den Kindern sind innerhalb der AG Rucksack Übergang KiTa-Grundschule des KI NRW-Verbundes, 2020 fachlich begleitet durch die LaKI, ausgearbeitet worden.

Aufgrund der weiterhin bestehenden großen Nachfrage wurde die Broschüre 2024 überprüft und aktualisiert.

Die entwickelte Handreichung für Familien erhebt keinen Anspruch auf Vollständigkeit und sollte nicht als Ersatz der Bemühungen im Übergang durch Regelangebote verstanden werden. Sie kann allerdings für mehrsprachige Familien eine sinnvolle Ergänzung im Übergang von der KiTa in die Grundschule darstellen.

Autorinnen und Autoren: KI Bottrop, KI Duisburg, KI Gelsenkirchen, KI Kreis Recklinghausen, KI Kreis Viersen, Landesweite Koordinierungsstelle Kommunale Integrationszentren NRW (LaKI), MKJFGFI NRW 2024

Fotos und Illustrationen: © MKJFGFI NRW 2024

Verfügbar auch in den Sprachen:

Albanisch, Arabisch, Bulgarisch, Deutsch, Englisch, Farsi, Französisch, Griechisch, Italienisch, Kurmanci, Polnisch, Rumänisch, Ukrainisch, Russisch und Türkisch.

Zajęcia z dzieckiem

To jestem ja i to już umiem

Gdy dziecko przychodzi do szkoły jest początkującym uczniem, ale z pewnością nie początkującym w uczeniu się! Jest w końcu na tym świecie już około 6 lat i w tym czasie nauczyło się już bardzo dużo.

Zadanie: **Obrazek rysowany kredą „To jestem ja“**

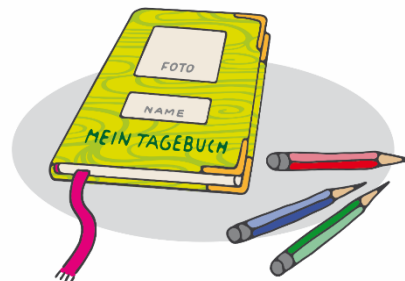

Poszukajcie z dzieckiem na podwórku ładnego, płaskiego podłoża, na którym będzie można rysować kredą. Następnie wykonajcie następujące czynności:

- 1) Dziecko kładzie się płasko na podłożu, a Wy obrysujecie kredą jego ciało.
- 2) Teraz zamieńcie się. Wy połóżcie się obok obrysowanego kształtu ciała Waszego dziecka zostawiając trochę odstępu, a dziecko niech obrysuje kredą kształt Waszego ciała.
- 3) Porozmawiajcie z dzieckiem o tym, czego jeszcze brakuje i dorysujcie to: oczy, nos, uszy, usta, włosy, ubranie ...
- 4) Nad obrazkami zapiszcie imiona.
- 5) Porozmawiajcie razem o tym co najbardziej lubicie i dorysujcie to przy swoich postaciach np.: lody, zabawki, zwierzęta ...
- 6) Następnie porozmawiajcie o tym co najlepiej potraficie i dorysujcie to do swoich postaci: gra w piłkę nożną, śpiewanie, wspinaczka. Zamiast rysować można to również pokazać, a druga osoba ma za zadanie odgadnąć, co to jest.
- 7) Porozmawiajcie z dzieckiem o tym, czego chcielibyście się jeszcze nauczyć i dorysujcie obok obrazka.
- 8) Na koniec zróbcie ładne zdjęcie tych rysunków. Może Wasze dziecko będzie chciało wziąć to zdjęcie na rozpoczęcie roku szkolnego. Pomoże mu ono się przedstawić i doda odwagi!

Zadanie: Mój pamiętnik „To już umiem“

Jeśli Wasze dziecko odczuje, że powierzacie mu pewne zadania i czynności, doda mu to odwagi i pewności w sobie. Jest to bardzo ważne w czasie, w którym zaczyna się coś nowego. Dużo rozmawiajcie z dzieckiem o tym, czym chciałoby się w danym dniu zajmować, albo jakiego zadania chciałoby się podjąć (np. podlać kwiatki, nakryć do stołu, pomóc przy gotowaniu lub pieczeniu...).

- 1) Białe kartki papieru zegnijcie w kształt małego zeszytu, albo kupcie gotowy zeszyt bez linii.
- 2) Niech dziecko przyklei z przodu swoje zdjęcie i podpisze swoim imieniem.
- 3) Powiedzcie dziecku, że ten zeszyt będzie pamiętnikiem z dzieciństwa. Niech dziecko każdego dnia namaluje na jednej kartce coś, co tego dnia robiło lub co udało mu się osiągnąć. Fajnie jakbyście obok coś o tym napisali. Zapytajcie dziecko, co możecie napisać:

Przykład: Dzisiaj nakryłem/nakryłam do stołu. Dzisiaj jeździłem/jeździłam na hulajnodze. Dzisiaj namalowałem/namalowałam wiosenny obrazek.

Co dam mojemu dziecku na ten nowy okres życia w szkole?

Zadanie: Róg obfitości dla pierwszoklasisty

Powieście na ścianie w mieszkaniu obrazek pustego rogu obfitości i napełniajcie go z Waszym „Pierwszakiem“ w następnych tygodniach, aż do dnia rozpoczęcia szkoły. Do tego symbolicznego rogu obfitości możecie włożyć wszystko co daliście dziecku w ostatnich latach np.: miłość do dziecka, zaufanie, czytanie książek, intensywne gry i zabawy, malowanie i majsterkowanie, miłość do innych ludzi i zwierząt ...

Na pewno będziecie mieć wiele pomysłów!

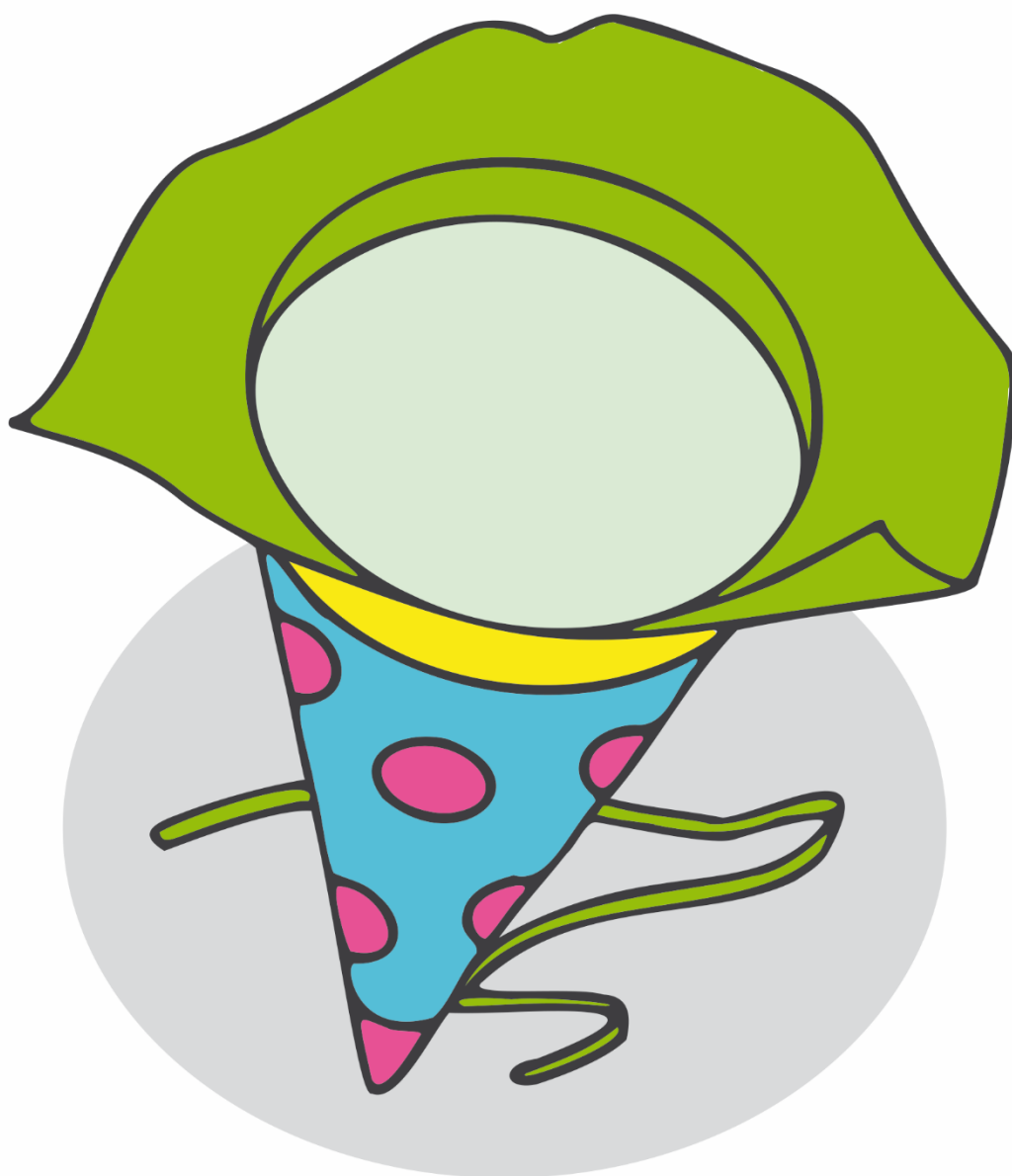
- 1) Niech dziecko narysuje i wytnie symbol każdej cechy i działania. Oto kilka pomysłów:

- 2) Naklejcie wraz z dzieckiem symbole na rogu obfitości. Dwa lub trzy razy w tygodniu doklejcie jakiś nowy symbol.
- 3) Ustalcie wspólnie z dzieckiem jakąś porę dnia, np.: przed pójściem spać i obejrzyjcie Wasz róg obfitości. Porozmawiajcie o symbolach w Waszym rogu i o tym, co one dla Was znaczą. To wzmocni Wasze dziecko i pomoże mu wejść w nową, szkolną przestrzeń życiową.

Szablon – Róg obfitości dla pierwszoklasisty

 wytnij.

Instrukcja przygotowania rogu obfitości

Przygotujcie wraz ze swoim pierwszakiem róg obfitości na rozpoczęcie roku szkolnego.

Potrzebne będą:

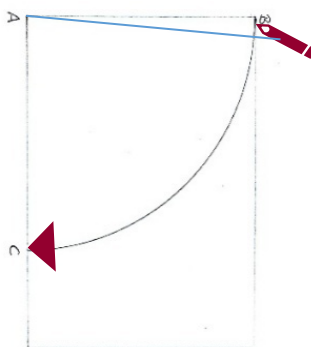
- 1) Kolorowy karton (A1 lub A2)
- 2) Ołówek, nożyczki, 1 metr sznurka
- 3) Kolorowa bibuła karbowana i kolorowa wstążka
- 4) Klej w sztyfcie, klej w płynie lub dwustronna taśma klejąca
- 5) Kolorowy papier do dekoracji

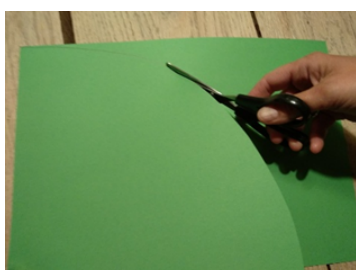
Instrukcja:

- 1) Rozłóżcie karton i umocujcie sznurek do ołówka.

- 2) Trzymajcie naciągnięty sznurek w rogu (A) i ołówkiem narysujcie łuk z (B) do (C).

- 3) Wytnijcie teraz z dzieckiem zaznaczony łuk.

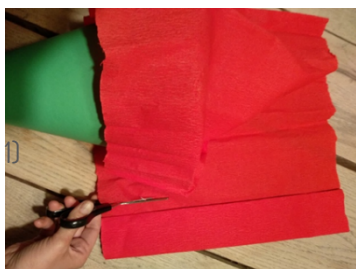

- 4) Dłuższy bok posmarujcie klejem, albo przyklejcie dwustronną taśmą klejącą.

- 5) Karton zwińcie w kształt rogu. Końcówka (szpic) rogu nie powinna mieć otworu.

- 6) Przyklejcie prostokątny kawałek bibuły karbowanej wewnątrz rogu.
Ten prostokąt musi być o 5 cm dłuższy niż okrągły otwór rogu i mieć około 35 cm wysokości.

- 7) Udekorujcie róg tym, co dziecku najbardziej się podoba. Zapytajcie o to dziecka.
Namalujcie na przykład na cienkim papierze ulubione przedmioty dziecka, wyciąć je i naklejcie na róg.

Milej zabawy!

Droga do szkoły

W drodze do szkoły można się wiele nauczyć

Nawet jeśli w dzisiejszych czasach wiele dróg pokonujemy samochodem, to droga do szkoły jest wyjątkowo dobrym polem do nauki. W drodze do szkoły Wasze dziecko może się wiele nauczyć: orientacji, planowania czasu, przygotowania się do dnia szkolnego, zachowania się na drodze i przestrzegania ważnych zasad ruchu drogowego, rozpoznawania niebezpiecznych miejsc, a przede wszystkim tego, że poruszanie się na świeżym powietrzu jest zdrowe i sprawia wiele przyjemności.

Każdy, kto chodzi na pieszo do szkoły, zachowuje sprawność i zdrowie, jest zrównoważony, bardziej samodzielny i potrafi się lepiej skoncentrować. Rodzice odgrywają ważną rolę, towarzysząc dziecku na początku w drodze do szkoły i będąc dla niego dobrym wzorem do naśladowania.

W obszernym **poradniku „W drodze do szkoły“** ADAC opracowało wszystkie ważne informacje dla rodziców (również w prostym języku), na temat bezpiecznego i zdrowego rozpoczęcia nauki w szkole: Darmowe pobieranie na www.adac.de, słowo kluczowe: Schulwegratgeber.

Wspólne ćwiczenie jest ważne i daje bezpieczeństwo

Aby Wasze dziecko było bezpieczne i dobrze się orientowało w drodze do szkoły, powinniście przećwiczyć razem z nim tą drogę. Przeznaczcie trochę czasu z dzieckiem na jej poznanie.

Nie zawsze najkrótsza droga jest drogą najbezpieczniejszą. Wybierzcie taką trasę, która będzie miała jak najmniej niebezpiecznych miejsc. Oto kilka pomysłów, jak możecie przećwiczyć bezpieczną drogę do szkoły:

Zadanie: **Bezpieczne ubranie**

Jasne i jaskrawe kolory są bezpieczniejsze i lepiej zauważalne przez kierowców. Szczególnie widoczne w ciemności są odblaski na ubraniu i tornistrze.

Możecie zrobić ze swoim dzieckiem następujące ćwiczenia:

- 1) Ubierzcie się wraz z dzieckiem w ciemne ubrania i przyciemnijcie pokój. Zobaczcie jak trudno jest się wzajemnie zauważyć.
- 2) Teraz zmieńcie ubrania i ubierzcie jasne i jaskrawe kolory: możecie się lepiej widzieć w ciemności?
- 3) Możecie też zrobić zdjęcia używając lampy błyskowej w ciemności w jasnym, a potem w ciemnym ubraniu! Które ubranie jest lepiej widoczne na zdjęciu?
- 4) Następnie możecie zrobić zawody w sortowaniu ubrań. Do jednego koszyka wrzucicie ubrania, które są dobrze widoczne w ciemności, a do drugiego koszyka te słabo widoczne w ciemności.
- 5) Zadanie dla dziecka: Pomaluj ubrania i tornistry dzieci tak, żeby były widoczne w ciemności.
- 6) Porozmawiajcie i wytłumaczcie dziecku, dlaczego tak ważne jest noszenie jasnych i jaskrawych ubrań.

Szablon Bezpieczne ubranie

Pomaluj ubrania i tornistry dzieci tak, żeby były widoczne w ciemności.

Zadanie: **Bezpieczna droga do szkoły**

Przejdźcie wspólnie kilka razy drogę do szkoły. Omówcie z dzieckiem podczas drogi do szkoły wszystkie zasady ruchu drogowego oraz zwróćcie uwagę na niebezpieczne miejsca na drodze. Możecie zrobić z dzieckiem następujące ćwiczenia:

- 1) Zabierzcie ze sobą kredę i zaznaczcie wszystkie niebezpieczne miejsca czerwonym **!**. Zawsze omawiajcie powody, żeby było jasne dla dziecka, dlaczego dane miejsce jest niebezpieczne.
- 2) Może następnym razem dziecko będzie umiało samo zaznaczyć **!**.
- 3) Za trzecim razem zamieńcie się rolami. Niech teraz dziecko będzie mamą, lub tatą i objaśni Wam po drodze wszystkie zasady ruchu drogowego i omówi niebezpieczne miejsca.
- 4) Naszkicujcie z dzieckiem drogę do szkoły. Niech ten obrazek powstanie podczas rozmowy: Co widziałeś/widziałaś po drodze? Które miejsca są niebezpieczne? Które miejsca po drodze lubisz szczególnie? Jak często musimy przechodzić przez ulicę? W którym kierunku musimy iść najpierw?

W ruchu drogowym bardzo ważne jest przestrzeganie zasad ruchu drogowego!
Te ćwiczenia możecie wykonać wraz z dzieckiem:

- 1) Zapamiętujcie krótkie zdania mówiące o zasadach ruchu drogowego (w miarę możliwości krótkie rymowanki)
„Na czerwonym czekam, na zielonym idę.“
„Bądź mądry i patrz uważnie.“
„Jeśli chcę przejść przez ulicę, muszę spojrzeć w lewo, w prawo i znów w lewo.“
„Dla pieszych jest chodnik, o tym wie każde dziecko.“

Zasady ruchu drogowego można łatwo zapamiętać przy pomocy piosenek, np.: piosenka o rozróżnianiu lewej i prawej strony Rolfa Zuckowskiego. Słuchajcie i śpiewajcie razem na przykład na YouTube.

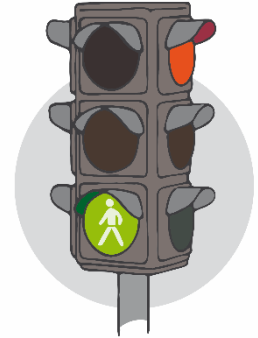
Na oficjalnej stronie internetowej Rolfa Zuckowskiego znajdziecie cały tekst piosenki do pobrania:

<https://www.musik-fuer-dich.de/liedtexte/>

Zadanie: Sygnalizacja świetlna

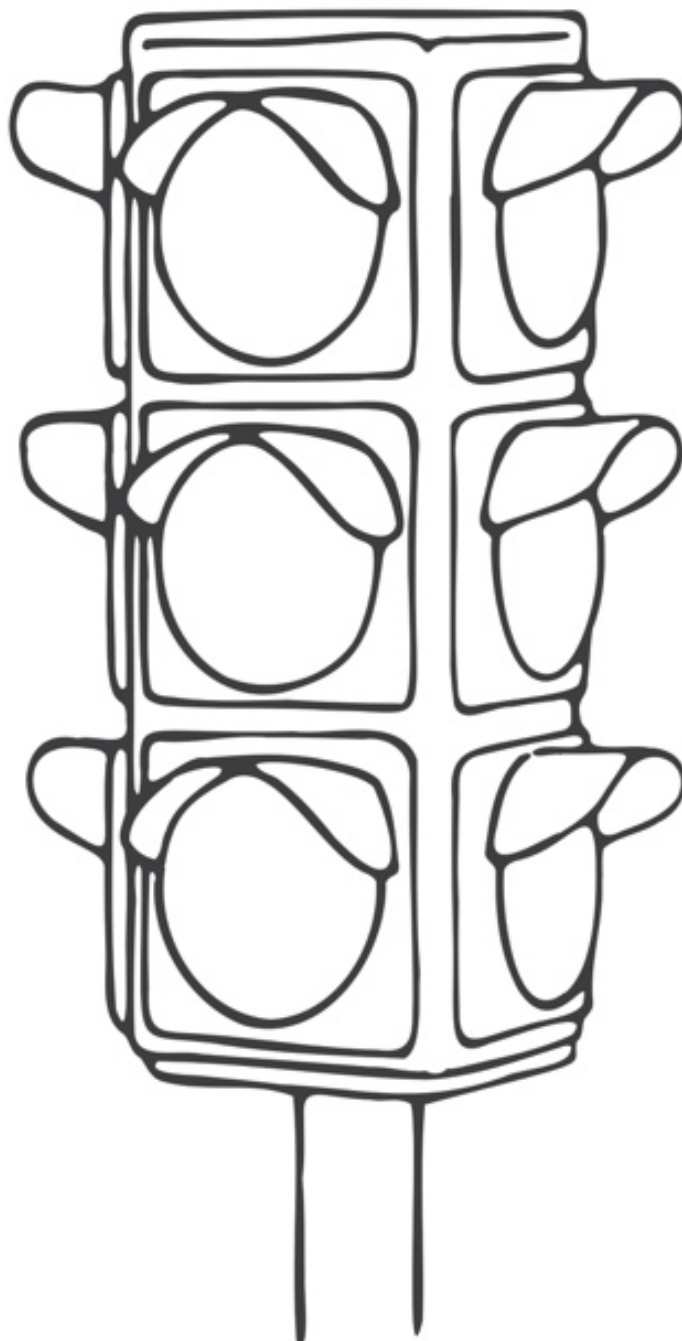
Kolory sygnalizacyjne zielony i czerwony są w ruchu drogowym bardzo ważne.

Możecie wykonać z dzieckiem następujące ćwiczenia:

- 1) Niech dziecko pomaluje sygnalizację świetlną poniżej kolorami czerwonym, żółtym i zielonym.
- 2) Teraz wymyślcie sobie ruchy (skakanie na jednej nodze, bieganie, tańczenie, pajacyk ...).
- 3) Wskażcie palcem na zielony okrąg i zacznijcie z dzieckiem wykonywać ruchy. Następnie wskażcie na żółty, potem natychmiast na czerwony okrąg i przestańcie wykonywać ruchy.
- 4) Możecie teraz zamienić się rolami! Wyjaśnij dziecku, że nawet jeżeli jest na środku ulicy, a pojawi się światło czerwone, nie może zatrzymać się, tylko musi szybko przejść na drugą stronę!

Szablon Sygnalizacja świetlna

Pomaluj sygnalizację świetlną na kolory: czerwony, żółty i zielony.

Links für vertiefende Hinweise:

wichtige Links, zuständige Ansprechpersonen sowie Informationen zum herkunftssprachlichen Unterricht

[🔗<https://www.bra.nrw.de/bildung-schule/unterricht/integration-durch-bildung/herkunftssprachlicher-unterricht-hsu>](https://www.bra.nrw.de/bildung-schule/unterricht/integration-durch-bildung/herkunftssprachlicher-unterricht-hsu)

Mehrsprachiges Informationsmaterial zum Thema „Die Schule NRW?“

[🔗<https://broschuerenservice.nrw.de/default/shop/Willkommen_in_NRW._Deutscharabisch_-_f%C3%BCr_Grundschulkind/7>](https://broschuerenservice.nrw.de/default/shop/Willkommen_in_NRW._Deutscharabisch_-_f%C3%BCr_Grundschulkind/7)

Mehrsprachiges Informationsmaterial zum Bildungs- und Teilhabepaket

[🔗<https://broschuerenservice.nrw.de/default/shop/Bildungs-_und_Teilhabepaket//578>](https://broschuerenservice.nrw.de/default/shop/Bildungs-_und_Teilhabepaket//578)

[🔗<https://broschuerenservice.nrw.de/default/shop/Bildungs-_und_Teilhabepaket._\[Arabisch\]//580>](https://broschuerenservice.nrw.de/default/shop/Bildungs-_und_Teilhabepaket._[Arabisch]//580)

[🔗<https://broschuerenservice.nrw.de/default/shop/Bildungs-_und_Teilhabepaket._\[Türkisch\]//583>](https://broschuerenservice.nrw.de/default/shop/Bildungs-_und_Teilhabepaket._[Türkisch]//583)

[🔗<https://broschuerenservice.nrw.de/default/shop/Bildungs-_und_Teilhabepaket_\[Russisch\]//581>](https://broschuerenservice.nrw.de/default/shop/Bildungs-_und_Teilhabepaket_[Russisch]//581)

Życzymy Państwu i Waszemu dziecku wszystkiego dobrego i radości na tej drodze!